

Oběhové hospodářství

Prioritní strategie EU pro nakládání s odpady

Jan Maršák

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

Seminář Ekomonitor

Praha, 9. 11. 2015

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

OBSAH PREZENTACE

- ✓ **Strategie EU pro odpadové hospodářství**
- ✓ **Přechod k oběhovému hospodářství**
- ✓ **Balíček k oběhovému hospodářství – 2014**
- ✓ **Balíček k oběhovému hospodářství – 2015**
- ✓ **Strategie ČR pro oběhové hospodářství**

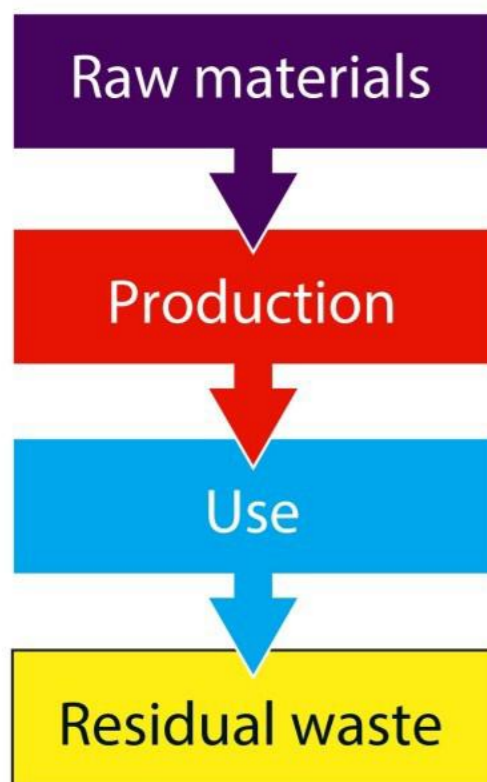
Strategie a programy EU pro odpadové hospodářství

- ✓ Thematic Strategy on the prevention and recycling of waste (2005).
- ✓ Iniciativa v oblasti surovin (KOM(2008)699).
- ✓ Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje (KOM(2011)571).
- ✓ Strategie „Evropa 2020“.
- ✓ Eco-innovation Action Plan.
- ✓ Horizon 2020 (nařízení 1291/2013/EU).
- ✓ 7. Environmentální akční plán (rozhodnutí 1386/2013/EU).

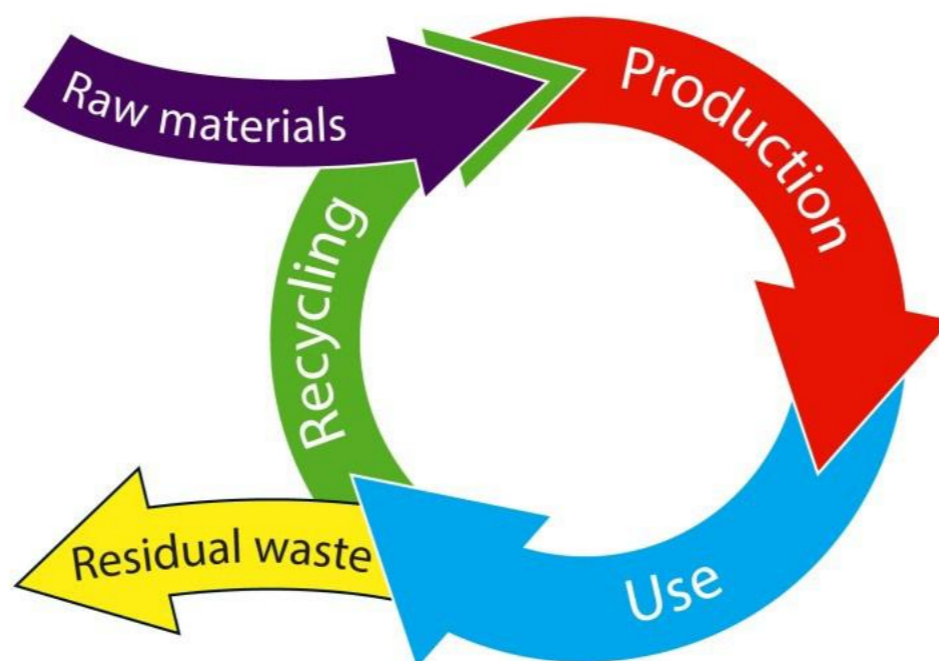

Přechod k oběhovému hospodářství

Linear economy

Economy with feedback loops

Circular economy

Zdroj: ETC/SCP EC

Přechod k oběhovému hospodářství (CIRCULAR ECONOMY)

Evropský parlament

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Balíček EK k oběhovému hospodářství - 2014 (Circular Economy Package)

- ✓ Směrem k oběhovému hospodářství: Program nulového odpadu pro Evropu - **COM(2014) 398 final**.
- ✓ Návrh legislativních změn 6 směrnic z oblasti odpadů a obalů - - **COM(2014) 397 final**.
- ✓ Sdělení i legislativní návrh předloženy EK v červenci 2014.
- ✓ V únoru 2015 novou EK stažen – odůvodnění: nebylo by možné dosáhnout dohody s členskými zeměmi.
- ✓ ČR – obecná podpora sdělení a legislativních návrhů. Výhrady ke stanoveným cílům (recyklace komunálního odpadu, recyklace obalů a další).

Balíček EK k oběhovému hospodářství - 2014

Oběhové hospodářství – klíčové elementy

- ✓ Design a inovace – program Horizon 2020.
- ✓ Uvolnění investic na řešení respektující zásady oběhového hospodářství.
- ✓ Využití činností malých a středních podniků.
- ✓ Odpadová legislativa a cíle – revize legislativy a stanovení nových cílů (viz. dále).
- ✓ Odpady jako zdroj surovin.
- ✓ Cíle pro účinné využívání zdrojů (produktivita zdrojů) – 7. Akční plán pro životní prostředí.

Balíček k oběhovému hospodářství - 2014

Modernizace politiky nakládání s odpady

- ✓ Modernizace politiky nakládání s odpady a jejích cílů: odpad jako zdroj.
 - ✓ Stanovení nových cílů.
 - ✓ Zjednodušení a lepší provádění právních předpisů v oblasti odpadů – *fitness check*, provázanost a koherence.
 - ✓ Definice základních pojmů.
 - ✓ Sjednocení výpočtových metod pro stanovování míry recyklace.
 - ✓ Řešení specifických problémů s odpady.

Balíček k oběhovému hospodářství - 2014

Stanovení cílů – vybrané cíle

- ✓ ***Zvýšit do roku 2030 opětovné používání a recyklaci komunálního odpadu na 70%.***
- ✓ ***Zvýšit do roku 2030 míru recyklace obalového odpadu na 80%, se střednědobými cíli 60% do roku 2020 a 70% do roku 2025, včetně cílů pro konkrétní materiály.***
- ✓ ***Zakázat do roku 2025 skládkování recyklovatelných plastů, kovů, skla, papíru, lepenky a biologicky rozložitelného odpadu, přičemž by se měly členské státy snažit skládky do roku 2030 prakticky odstranit.***
- ✓ ***Indikativní cíl pro omezení potravinového odpadu - -30% v roce 2025.***

Balíček k oběhovému hospodářství - 2014

Specifické problémy s odpady

- ✓ Předcházení vzniku odpadů.
- ✓ Odpady v moři.
- ✓ Stavební a demoliční odpad.
- ✓ Potravinový odpad.
- ✓ Nebezpečný odpad.
- ✓ Plastový odpad.
- ✓ Recyklace kritických surovin.
- ✓ Nedovolená přeprava odpadů.
- ✓ Recyklace fosforu.

Balíček k oběhovému hospodářství - 2014

Specifické problémy s odpady

- ✓ ***Snížit do roku 2020 množství odpadů v mořích o 30% u deseti nejčastějších typů odpadu nalezeného na plážích, jakož i pro lovná zařízení nalezená na volném moři - daný seznam bude přizpůsoben každé ze čtyř mořských oblastí v EU.***
- ✓ ***Členské státy mají sestavit národní strategie prevence plýtvání s potravinami a zajistit snížení potravinového odpadu do roku 2025 minimálně o 30%.***
- ✓ ***Omezit používání lehkých plastových tašek – do roku 2025 rovněž zákaz plastů na skládkách.***
- ✓ ***Přijmout opatření, která mají stimulovat trhy s recyklovanými materiály získanými ze stavebního a demoličního odpadu.***
- ✓ ***Vytvořit řádný systém rejstříků alespoň pro nebezpečný odpad, jehož by se účastnily všechny členské státy.***

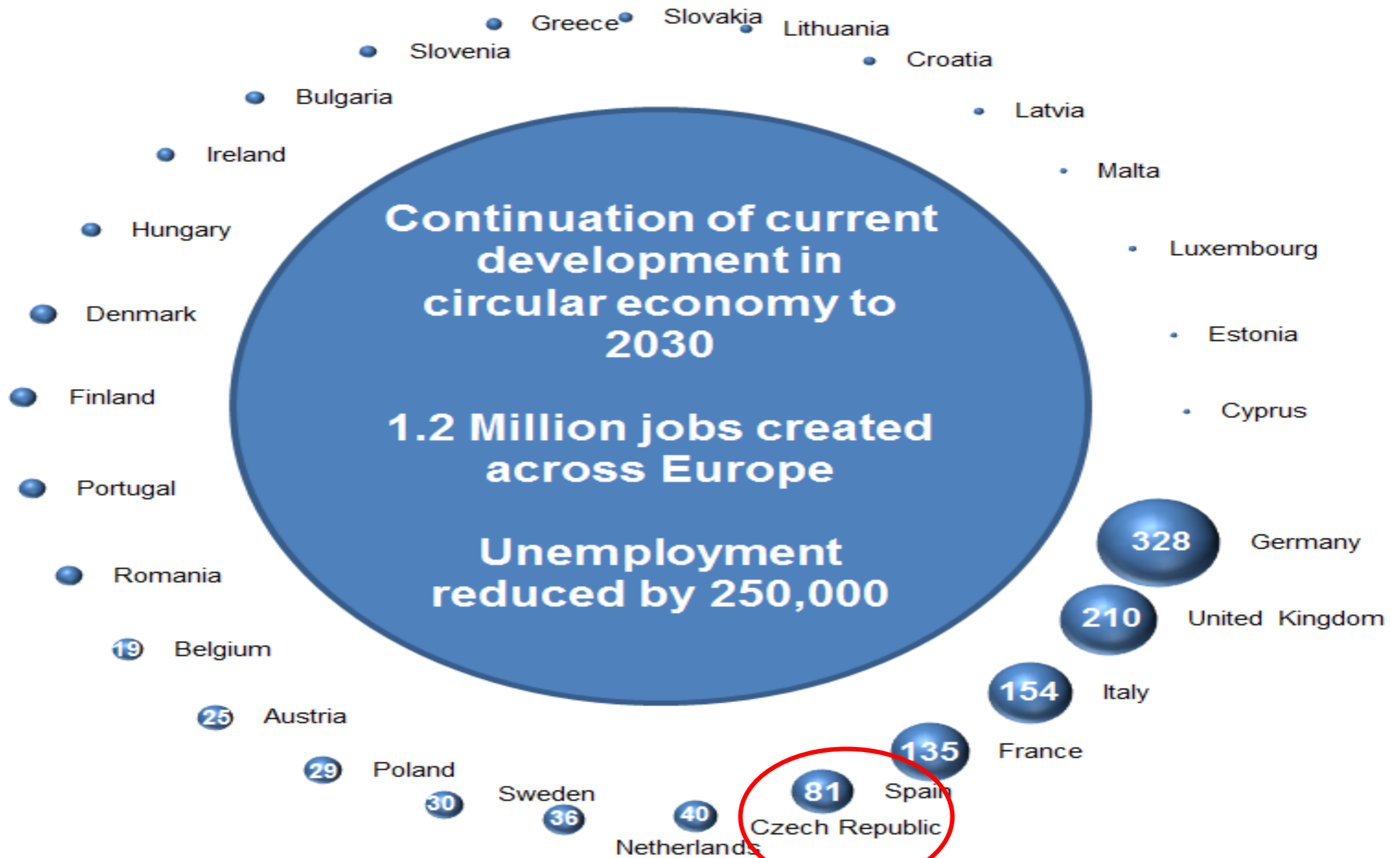

Dopady zavedení principů oběhového hospodářství

- ✓ Podle EK by bylo možné zavedením oběhového hospodářství do roku 2030 dosáhnout:
 - ✓ 17-24 % materiálových úspor,
 - ✓ úspory 630 miliard EUR,
 - ✓ zvýšení HDP o 3,9 %,
 - ✓ zvýšení produktivity zdrojů o 30 % a
 - ✓ **vytvoření 2 milionů pracovních míst.**

Dopady oběhového hospodářství

Source: WRAP calculations (gross jobs estimates by country are in thousands)

WRAP (2015): ECONOMIC GROWTH POTENTIAL OF MORE CIRCULAR ECONOMIES

Balíček k oběhovému hospodářství - 2015

- ✓ Připravován nový balíček – „komplexnější“, „ambicióznější“ – zaměření na více oblastí.
- ✓ Oběhové hospodářství – veřejná konzultace EK.
- ✓ Zaměření dotazníku k veřejné konzultaci – výrobní fáze, spotřební fáze, trh s druhotnými surovinami, sektorová opatření.
- ✓ ČR se zapojila do veřejné konzultace.
- ✓ Identifikace prioritních oblastí pro ČR.
- ✓ Podle programu EK na rok 2015 bude nový balíček předložen do konce roku 2015 (předpoklad prosinec 2015).

Balíček k oběhovému hospodářství - 2015

- ✓ Produktová fáze – ekodesign, ecolabeling.
- ✓ Chemické látky – obsah v recyklovaných materiálech.
- ✓ Lepší regulace – vyhodnocení vazby chemické a odpadové legislativy.
- ✓ Nové cíle pro recyklaci odpadů i obalů (odpadů z obalů).
- ✓ Možné nové povinné složky třídění – biodpad, dřevo?
- ✓ Harmonizace a zjednodušení metodik a pojmů (např. "vedlejší produkt").
- ✓ EPR – minimální kritéria.
- ✓ Podpora aplikace hnojiv z bioodpadů.

Balíček k oběhovému hospodářství - 2015

- ✓ Specifické oblasti odpadového hospodářství – plasty, stavební a demoliční odpady, potravinové odpady.
- ✓ Kritické suroviny.
- ✓ Přeshraniční přeprava odpadů.
- ✓ Indikátory.
- ✓ Statistika.
- ✓ Vytvoření podmínek pro trh druhotných surovin.
- ✓ Podpora ČS při implementaci legislativy.

Strategie EU pro odpady

- ✓ **Považovat odpady za zdroj surovin.**
- ✓ Posilovat „cirkulaci“ materiálů (odpadů) v rámci ekonomického cyklu.
- ✓ Snížit spotřebu primárních surovin.
- ✓ Omezovat skládkování.
- ✓ Podporovat prevenci vzniku odpadů.
- ✓ Zvyšovat cíle pro recyklaci odpadů.
- ✓ Sjednocovat metodiky výpočtů cílů.
- ✓ Definovat kritické suroviny.
- ✓ Podporovat eko-inovace a nové technologie.
- ✓ Omezovat potravinový odpad.

Strategie ČR pro oběhové hospodářství

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Kroky MŽP k oběhovému hospodářství

- ✓ Přijetí nového Plánu odpadového hospodářství 2015 – 2024.
- ✓ Příprava nové legislativy – zákon o odpadech, zákon o výrobcích s ukončenou životností.
- ✓ Zavedení povinného třídění dalších složek komunálních odpadů - bioodpadů a kovů od roku 2015.
- ✓ Legislativní zamezení skládkování vybraných druhů odpadů od roku 2024.
- ✓ Finanční podpora odpadového hospodářství prostřednictvím OPŽP 2007 – 2013 a OPŽP 2014 – 2020.
- ✓ Diskuse ke změnám ekonomických nástrojů – poplatků za ukládání odpadů na skládky.

Priority ČR v oblasti oběhového hospodářství

- ✓ Omezování skládkování.
- ✓ Prevence vzniku odpadů.
- ✓ Realistické cíle pro recyklaci odpadů a odpadů z obalů.
- ✓ Adekvátní postavení energetického využití odpadů.
- ✓ Omezování potravinového odpadu.
- ✓ Snižování spotřeby primárních surovin.
- ✓ Podpora zpracovatelského průmyslu v EU.
- ✓ Vytvoření vhodného prostředí pro zvýšení spotřeby druhotných surovin (ekonomické nástroje).
- ✓ Statistika a reporting.
- ✓ Výpočtové metody.

DĚKUJI ZA POZORNOST.

Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D.

Jan.Marsak@mzp.cz

